

*Margaret Thatcherová a **Enoch Powell** na sjezdu britské Konzervativní strany (1969)*

Autor: Andrew Joyce

„I když antifašisté skutečně koncem 70. let organizační kapacity National Front narušili, byla to Margaret Thatcherová, kdo jim vyrval z rukou jejich ideologické trumfy. Jako premiérka umně udržela pohromadě silnou koalici svou osobitou směsicí šovinismu a rozmělněného **powellismu**“.

Daniel Trilling, *Bloody Nasty People: The Rise of Britain's Far Right* (2012)

Bělošské etnonacionalistické hnutí, je v okamžiku, jenž měl být jeho největší příležitostí, zabrzděno v rozletu. Politický nekorektní kandidát na vrcholnou pozici, který se očividně nebojí otevřeně promluvit o imigraci a který kontroverzní rétorikou v tématech souvisejících s rasou přiláká davy příznivců, s jejichž pomocí je následně vynesena až do vlády. Koalice antifašistů a levých liberálů šíří při pohledu na údajné pronikání „rasistických“ pozic a idejí do

celospolečenského diskurzu. A to vše podmalovává masivní příliv nebělošských imigrantů, který z nějakého důvodu nejen že neustává, ale jako by snad ještě dále zesiloval. Tak by se dalo celkem stručně a efektivně shrnout první funkční období amerického prezidenta Donalda Trumpa – k nemalému rozčarování a nepochopení všech, kdo doufali v nějaké hmatatelné výsledky. Ve světle pokračujících debat o Trumpově (ne)užitečnosti pro odpůrce imigrace či alternativních scénářích „akcelerační“ v podmínkách vlády radikálně levicových elementů Demokratické strany se v této eseji pokouším najít poučení a analogie z minulosti, a to minulosti poměrně nedávné, v níž lze velice snadno najít všechny výše vyjmenované prvky fenoménu Trump. Je to příběh **Margaret Thatcherové** a britské **National Front**, na němž bych rád demonstroval své přesvědčení, že Trump je pro věc pravicového disentu nikoliv pootevřeným oknem, ale spíš přibouchnutou ocelovou mříží.

Hnutí na vzestupu

Léta 2014-16 lze sice v mnoha ohledech označit za zlomový moment v novějších dějinách disidentského pravicového myšlení ve Spojených státech, přesto blednou ve srovnání s pokrokem, jehož autentická pravice dosáhla v 70. letech minulého století ve Velké Británii – National Fronta (NF, Národní fronta), která vznikla v roce 1967 spojením British National Party s League of Empire Loyalists (a později i Greater Britain Movement) byla hlavním nástrojem šíření rasových myšlenek a restrikce imigrace v čase, kdy britské břehy omývaly další a další vlny nebělošských migrantů z někdejších britských kolonií. Podobně jako dnes se tehdejší velké politické strany tématům spojených s imigrací a rasou příliš nevěnovaly. Paralely s dneškem tím ale zdaleka nekončí: britský průmysl v té době procházel zásadními změnami, což vedlo mj. k tomu, že stále větší část vykořeněné a znepokojené bílé dělnické třídy musela žít bok po boku rozrůstajících se černošských a pákistánských enkláv. Probublávající rasové napětí se v zásadě dařilo držet pod pokličkou jen aktivním umlčováním bělochů stále hojnějšími „náhubkovými“ zákony o rasovém soužití, vytvořenými takřka výhradně **týmem židovských právníků**. NF se této situaci podařilo využít a vtlačit se tak do politického kolbiště, když k sobě v průběhu 70. let přilákala někdejší voliče labouristů i konzervativců. 1] V letech 1972-4 se počet jejích aktivních členů se zaplacenými stranickými poplatky pohyboval mezi 14 až 20 tisíci a strana dosáhla jistých úspěchů v místních volbách v letech 1973, 1976 a 1977. Politologové označovali její politický vliv jako „významný“ 2] a její otisk v kulturní sféře byl natolik výrazný, že snad každý volič v Británii přesně věděl, o jaké hnutí jde a znal jeho základní ideové ukotvení. Hnutí bylo na vzestupu a tomu odpovídalo i jeho sebevědomí.

Politicky nekorektní kandidát

Vše se ale změnilo v roce 1978, právě v momentě, kdy se podle některých hlasů National Front podařil zásadní ideologický průlom. Koncem roku 1977 a počátkem roku následujícího byly Konzervativní strana a labouristé v předvolebních průzkumech v podstatě vyrovnání. Labouristé pod vedením slabého premiéra Jamese Callaghana ovšem skomírali a ze všech stran museli čelit tvrdé kritice kvůli opakovaným vlnám stávek, rasovým nepokojům a znovuoživení etno-náboženských násilností v Severním Irsku. Velké nadšení voličů ovšem nebudili ani opoziční konzervativci a v zemi sílilo přesvědčení, že obě největší politické strany

jsou podobně nedostatečně vybaveny k řešení stávajících problémů země. Skutečný průlom pro konzervativce přišel díky kombinace tvrdých stávek proti Callaghanovi („Zima nespokojenosti“) a – což bylo dost možná ještě důležitější – po přelomovém rozhovoru Margaret Thatcher (tehdejší vůdkyně opozice) ve večerním pořadu *World in Action* z února 1978. Když přišla řeč na vzestup National Front, Thatcherová odvětila:

Jsme britský národ s britskými charakteristikami. Každá země dokáže do určité míry přijmout menšiny, které jí v mnoha ohledech dodávají na pestrosti a zajímavosti. Ale jakmile hrozí, že se menšina stane příliš velkou, dostávají lidé strach. 3]

Thatcherová následně naznačila, že konzervativní vláda by „omezila veškerou imigraci“. 4] Dopad jejích slov byl v podstatě okamžitý. Akademik E. A. Reitan poznamenává, že „konzervativci v průzkumech okamžitě posílili o deset procent“, 5] a životopisec Thatcherové Robin Harris píše, že „bezprostředně po rozhovoru se toryové dostali do jedenáctibodového vedení“. 6] Thatcherová, které úspěch jejích slov samozřejmě neušel, vyjádřila podobné postoje také o rok později, když v **únorovém rozhovoru** pro *The Observer* prohlásila:

Jako první jsem ochotna uznat, že z ministerstva vnitra není nijak snadné vytáhnout přehledná čísla ohledně imigrace. Výbor, který se tím zabýval, však dospěl k závěru, že při zachování stávajícího kurzu tady budou v Británii do konce století žít další čtyři miliony lidí z nového Commonwealthu nebo Pákistánu. To je skutečně závratné číslo a podle mě se právě proto lidé skutečně obávají, že naše země může být zaplavena lidmi s odlišnou kulturou. Britský charakter se tolik zasloužil o demokracii a zákonnost po celém světě, že v případě obav z jeho ztráty mohou lidé vůči příchozím reagovat vcelku nepřátelsky. Takže pokud chcete dobré rasové soužití, musíte rozptýlit obavy lidí z vysokých čísel.

O čtvrt roku později se Margaret Thatcherová stala ministerskou předsedkyní, poté co konzervativci získali 63 křesel a stali se vládní stranou.

Levici zachvátila panika

Levice byla jejími výroky rozlícena, podobně jako tomu bylo o mnoho let později v případě hysterické reakce na Trumpovu předvolební kampaň a zejména některá jeho vyjádření před a po Charlottesville. Labouristický ministr vnitra Merlyn Rees v reakci na její interview z roku 1978 prohlásil, že se Thatcherová „posouvá k postojům a programu National Front“ a „vedla tím do slušné společné rasovou nenávist a hrozby veřejnému pořádku, jichž jsme byli svědky v některých našich městech, kde žije větší populace přistěhovalců“. 7] Jiný poslanec Thatcherovou obvinil z „napomáhání National Front“. 8] Zní to velmi podobně jako nářky nad tím, jak Trump „dodal energii“ alternativní pravici.

Pochod National Front

Nesplněné sliby

Ve skutečnosti se Thatcherová samozřejmě stala pro National Front a **rasový nacionalismus** obecně skutečnou pohromou – a jen čas ukáže, nakolik Trump napomohl nebo uškodil americkému hnutí. Musíme každopádně zmínit, že Thatcherová nikdy „nerozvedla, jaké změny její strana provede“, 9] a nedošlo ani k nastínění pevně daných kroků, snad kromě deklarace, že každopádně dojde k „omezení“ imigrace. Její imigrační rétoriku tak lze v mnohém připodobnit k Trumpově „zdi“: dostatečně konkrétní, aby zajistila hlasy voličů, ale zároveň natolik vágní a otevřená interpretaci, aby obyčejným lidem dostatečně zamotala hlavu. Životopisec Robin Harris podotýká, že za vlády Thatcherové „k zastavení imigrace“ nedošlo a samotná premiérka se osobně zasadila i o potlačení navrhovaných dílčích opatření, jako bylo zřízení registru migrantů nebo stavení kvót, hned v zárodku. 10]

Přes absenci skutečného pokroku její politika posloužila jako dostatečný ventil rasového napětí: běloši i nadále mohli žít v přesvědčení, že hlasují v souladu se svými etnickými zájmy, skutečné výsledky se však nedostavovaly a jejich odhodlání k další akci postupně sláblo. Rob Witte píše, že „parlamentní volby v roce 1979 skončily pro National Front naprostou katastrofou a jednou z nejdůležitějších příčin pro tento obrat její štěstěny nepochybně byl veřejností jednoznačně vnímaný příklon konzervativců pod vedením Thatcherové k tvrdé linii v otázkách imigrace“. 11] Základním mechanismem zde myslím je nešťastný sklon sympatizantů pravicových idejí podpořit ve volbách svými hlasy namísto ideologické čistoty (původní menší radikální stranu) raději subjekt, který vnímají jako pravděpodobnější nástroj k uskutečnění svých vizí v praxi (tj. zavedenou stranu hlavního proudu). V našem příkladu tak

„protiimigrační“ premiérka v podstatě zadusila protiimigrační hnutí v Británii na celou generaci, až do velkolepého vzepětí **British National Party** počátkem tohoto století a jejího následného úpadku. Ten se ovšem odvíjel podle stejného vzorce jako v případě Thatcherové a National Front, když roli vysavače hlasů sehrála nově vzniknuvší strana UKIP Nigela Farage.

Volavka nebo důvěřivec?

Další pozoruhodnou analogií, na niž bych se rád zaměřil, je to, do jaké míry Thatcherová nebo Trump byli/jsou záměrnými aktéry potírání skutečné pravice. Podobně jako se dnes naši současníci neshodnou v hodnocení Trumpa, rozchází se i mínění historiků ohledně britské premiérky. Mezi nimi jsou to zdá se spíše její životopisci, kdo je více otevřen možnosti, že její protiimigrační politika byla upřímná, její uskutečnění však znemožnilo politické prostředí. Harris tak například tvrdí:

Přestože plánování nebylo dokonalé, Margaret Thatcherová dobře věděla, co dělá. Byla přesvědčena, že její instinkty se shodují s přáním většiny. Byla také upřímná a měla pochopení a sympatie k [Enochu] Powellovi, když byl po svém **slavném projevu** v roce 1968 vedením strany odvolán. 12]

Interní oběžníky z července 1979, vyměňované mezi Thatcherovou a ministrem vnitra Williamem Whitelawem, **zveřejněné v roce 2009**, také podle všeho potvrzují alespoň jakési základní rasové cítění premiérky. Thatcherová se například nechala slyšet, že Británie už tak přijímá moc lidí a že „až na výjimky nevidím humanitární opodstatnění pro přijetí půldruhého milionu imigrantů z jižní Asie a odjinud. Je nutné nastavit nějakou hranici.“ Whitelaw reagoval v duchu, že uprchlíci jsou jiná záležitost než imigranti jako takoví a že podle dopisů přicházejících do jeho úřadu je veřejnost přijetí dalších vietnamských uprchlíků nakloněna příznivě. Thatcherová na to odpověděla, že „podle ní by autoři těchto dopisů měli přijmout alespoň jednoho uprchlíka k sobě domů... Nezdálo se jí vůbec správné, aby imigranti dostávali přednost před občany třeba při přidělování veřejných bytů.“ Zazněly i námitky týkající se možných důsledků tohoto rozhodnutí ve světle očekávaného exodu bělochů z Rhodesie (nynější Zimbabwe) po nastolení vlády černošské většiny. Toryovská politička však jasně prohlásila, že „má podstatně menší námitky proti uprchlíkům z Rhodesie, Polska nebo Maďarska, protože ti se do britské společnosti začleňují podstatně snáz“.

Větší část badatelů se však kloní spíše k názoru, že Thatcherová byla politická oportunistka bez stopy trvalejších sympatií ke skutečné pravici nebo jejím myšlenkám a že tak jen velice ochotně využila obav voličstva pro nabytí moci. Zřejmě nejuznávanější odborník na britskou krajní pravici Nigel Copsey její rétoriku z roku 1978 označil dokonce za „cynicky vynesenu rasovou kartu“. 13] Někteří jdou ale ještě dál a naznačují možnost jisté míry záměrnosti a koordinace při postupu proti National Front. Například Brian Harrison z oxfordské Corpus Christi College je přesvědčen, že na Konzervativní stranu a Thatcherovou osobně měla v 70. letech značný vliv skupinka židovských intelektuálů, pro něž byl jakýkoliv závan bělošského rasově nacionalistického myšlení něčím naprosto nepřijatelným. Pokračuje:

Koncem 60. let, především po Powellově slavném projevu „Řeky krve“ v Birminghamu v roce 1968, se část levice obávala obratu konzervativního antisocialismu antiintelektuálním, nebo dokonce fašistickým směrem. Realita však byla zcela odlišná: konzervativní vedení po roce 1975 sice bylo populistické, nikoliv však antiintelektuální. Namísto toho úspěšně využilo jednu skupinu intelektuálů proti další. Ještě dále ke skutečnosti by pak mělo označení tohoto impulsu za fašistický. Dočasný flirt strany s protiimigrační rétorikou po roce 1978 měl za cíl odříznout cestu tehdy poměrně aktivní National Front, ne ji pomoci a thatcherismus měl navíc řadu významných židovských zastánců. 14]

Vrátit Židům a Izraeli jejich velikost

Harrisonova formulace o židovských zastáncích thatcherismu je poměrně zajímavá, ve zbytku svého článku totiž fakticky buduje argument v podstatě opačný: tedy že Thatcherová byla zastávkyní židovských idejí, především na „toleranci“ zaměřených idejí Milтона Friedmana a Friedricha Hayeka (ten sice Žid nebyl, ale pohyboval se ve výrazně židovském prostředí). Ideologická spřízněnost Thatcherové se Židy byla natolik silná, že se dočkala zpracování i ve své vlastní monografii z roku 2017 *Margaret Thatcher - The Honorary Jew: How Britain's Jews Helped Shape the Iron Lady and Her Beliefs* (Margaret Thatcher - Honorární Židovka: Jak britští Židé pomáhali formovat Železnou lady a její postoje), kde se čtenář mj. dovídá o jejím vnitřním kruhu židovských poradců jako Nigel Lawson, Malcolm Rifkind, David Young, Alfred Sherman a Stephen Sherbourne. Jedním z největších politických spojenců Thatcherové (jehož později označila za svého „nejbližšího přítele v politice“) byl Žid Keith Joseph (1918-1994), obdoba Trumpova Kushnera a autor diplomové práce o „toleranci“ na Oxfordu. Dokonce i **Wikipedie** ho označuje za „klíčovou postavu při formulaci doktríny, jež později vešla ve známost jako thatcherismus“. Ten je samozřejmě destilátem židovského libertariánství, politicko-ekonomického systému tak mistrně zdemolovaného Brentonem Sandersonem:

Svobodné trhy napomáhají židovským zájmům, jelikož gójům káží neosobní ekonomickou disciplínu, jejímž prostřednictvím lze obejít jejich etnocentrismus a antisemitské předsudky... A Židům se ve volnotržních podmínkách vskutku mezi často nepřátelskými etnickými evropskými populacemi dařilo velice dobře... Židé i na těch nejsvobodnějších trzích prosluli vytvářením a využíváním etnických monopolů... Proto volnotržní libertariánské zásady, jsou-li prosazovány v prostředí mnohorasové společnosti obsahující i rasové skupiny převyšující bělochy svým etnocentrismem, nejsou ku prospěchu bělošských skupinových zájmů a nemají za výsledek posílení jejich přístupu ke zdrojům nebo reprodukčního úspěchu.

With the Conservatives, there are no 'blacks,' no 'whites,' just people. Conservatives believe that treating minorities as equals encourages the majority to treat them as equals.

Yet the Labour Party aim to treat you as a 'special case,' as a group all on your own.

Is setting you apart from the rest of society a sensible way to overcome racial prejudice and social inequality?

The question is, should we really divide the British people instead of uniting them?

**WHOSE PROMISES
ARE YOU TO BELIEVE?**

When Labour were in government, they promised to repeal Immigration Acts passed in 1962 and 1971. Both promises were broken.

This time, they are promising to throw out the British Nationality Act, which gives full and equal citizenship to everyone permanently settled in Britain.

But how do the Conservatives' promises compare?

We said that we'd abolish the 'SUS' law.

We kept our promise.

We said we'd recruit more coloured policemen, get the police back into the community, and train them for a better understanding of your needs.

We kept our promise.

**PUTTING THE ECONOMY
BACK ON ITS FEET**

The Conservatives have always said that the only long term answer to our economic problems was to conquer inflation.

Inflation is now lower than it's been for over a decade, keeping all prices stable, with the price of food now hardly rising at all.

Meanwhile, many businesses throughout Britain are recovering, leading to thousands of new jobs.

Firstly, in our traditional industries, but just as importantly in new technology areas such as micro-electronics.

In other words, the medicine is working.

Yet Labour want to change everything, and put us back to square one.

They intend to increase taxation. They intend to increase the National Debt.

They promise import and export controls.

Cast your mind back to the last Labour government. Labour's methods didn't work then.

They won't work now.

**A BETTER BRITAIN
FOR ALL OF US.**

The Conservatives believe that everyone wants to work hard and be rewarded for it.

Those rewards will only come about by creating a mood of equal opportunity for everyone in Britain, regardless of their race, creed or colour.

The difference you're voting for is this:

To the Labour Party, you're a black person.

To the Conservatives, you're a British Citizen.

Vote Conservative, and you vote for a more equal, more prosperous Britain.

**LABOUR SAYS HE'S BLACK.
TORIES SAY HE'S BRITISH.**

CONSERVATIVE ☒

Předvolební leták Konzervativní strany („Podle labouristů je to černoš. My toryové říkáme, že je to Brit.“)

„Pravicová“ politická a ekonomická filozofie Thatcherové s Josephem tak byla s nebělošskou imigrací dokonale slučitelná, pokud se tedy nově příchozí chovali jako řádní volnotržní kapitalisté. Harris při úvahách nad postojem Thatcherové k Enochovi Powellovi v 70. letech poznamenává, že „v té době už s ním nesouhlasila – pokud kdy vůbec ano – v otázce keňských Asiatů, kteří v roce 1972 našli útočiště v Británii. Považovala je za velice pilné a podnikavé, tedy modelové thatcheristy“. 16] Konzervativci pod vedením duha Thatcherová/Joseph přišli s propagandou, která vydávala multikulturní, multirasový a volnotržní populismus za cosi bytostně britského, což jen dále podtrhnul v roce 1983 představené předvolební plakáty, na nichž byli vyobrazeni Afričané nebo Pákistánci spolu s heslem „Podle labouristů je to černoch. My toryové říkáme, že je to Brit.“ 17] Jako doplněk k těmto obrazovým materiálům byl rozšířen i manifest, kde jasně stálo: „Zcela jednoznačně se stavíme proti rasové diskriminaci ve všech oblastech života a chceme se zasadit o dosažení opravdové rovnosti příležitostí. Konzervativní strana je a vždy byla rozhodně proti nespravedlnosti, pronásledování a perzekuci, ať už je vedena rasovými, náboženskými nebo ideologickými pohnutkami.“ 18] Netřeba asi dodávat, že tento multikulturní, multirasový volnotržní populismus je v podstatě k nerozeznání od toho Trumpova, jehož stále planější prohlášení o „Zdi“ jsou prokládány nekonečnými odkazy na nezaměstnanost černochů (která mimochodem znovu roste).

Poslední analogií hodnou naší pozornosti pak je postoj Thatcherové k Izraeli. Už jako čelní představitelka opozice se Thatcherová nechala 22. března 1977 vyfotit v bundě izraelského generála s označením hodnosti na izraelském vojenském stanovišti situovaném na kopci v Golanských výšinách. Byla to součást její tří denní „vyšetřovací“ návštěvy Izraele. 19] A podobně jako se Izrael momentálně vyhřívá na poledni Trumpovy oddané přízně, vzpomíná i historik Neill Lochery, že „už tehdy byla jasně patrná vzájemná náklonnost Thatcherové a izraelských médií i veřejnosti, které její návštěvě věnovaly větší pozornost než tomu bylo u většiny dalších významných osobností“. 20] Až do té doby zastávalo britské ministerstvo zahraničí rezolutně chladný postoj k izraelskému premiéru Menachemu Beginovi, zapletenému do brutální vraždy a zohavení dvojice seržantů britské armády v roce 1947 i bombového atentátu na hotel King David o rok dříve, při němž bylo zavražděno 28 britských občanů. Když tak koncem 70. let přišla na přetřes možná Beginova návštěva Londýna, ve vnitřní zprávě ministerstva zahraničí mj. stálo: „Pevně doufám, že si nebudeme tohoto hada hýčkat na prsou.“ 21] 23. května 1979 však Begin vstoupil předním vchodem do čísla 10 na Downing Street jako host Margaret Thatcherové, jejíž dcera mezitím strávila léto v kibucu a ona sama se stala pravidelnou přispívatelkou Finchley Anglo-Israel Friendship League.

Židé i Izrael na Thatcherovou nahlíželi bezmála jako na svou „agentku“, schopnou zvrátit plány jejich odpůrců a prosadit na vládní úrovni jejich vůli. Lochery popisuje, že zatímco Izrael nahlížel na britské ministerstvo zahraniční jako na zapřísáhle nepřátelské ke svým zájmům, v Thatcherové spatřoval pro sebe nesmírně užitečnou političku. Devítka členských zemí EHS se v roce 1980 pokusila načrtnout společnou politiku v arabsko-izraelském konfliktu a shodla se na rozhovorech o právu Palestinců na sebeurčení (Benátská deklarace z 13. června 1980). „Izraelci byli Benátskou deklarací šokováni, přestože z britského zapojení vinili ministerstvo zahraniční, nikoliv Thatcherovou. 15. června 1980 izraelská vláda deklarací ostře zkritizovala. V Británii pak tamní židovské lobbystické skupiny zmobilizovaly veškeré síly, aby

Thatcherovou dotlačily k *de facto* anulaci nebo ignorování deklarace. Od té doby Izraelci usilovně hledali uvnitř EHS spojence, kteří by jim posloužili jako záštita proti dalším, v jejich očích protiizraelským krokům. Thatcherová rozhodně byla člověkem, který tuto roli pro Izraelce naplňoval. 22]

Nemýlili se: 24. května 1986 se Thatcherová stala prvním britským ministerským předsedou, který se vydal na oficiální státní návštěvu Izraele. Šimon Peres na uvítanou označil anglicko-izraelské vztahy za nejlepší a nejpevnější v dějinách.

Quo vadis, Trumpe?

V předchozích řádcích jsem se pokusil poukázat na existenci takového množství paralel mezi historickým příkladem Margaret Thatcherové a soudobým fenoménem Donalda Trumpa, jež už zavdává dostatečně vážně důvody pro otázku, zda je jeho pokračování v prezidentské funkci žádoucí. Hlavní příčinou znepokojení by pro nás ve světle příkladů z dějin mělo být to, že navzdory nářkům hysterických médií multikulturní pravicový populismus, vyznávaný Thatcherovou i Trumpem, základní bělošské instinkty hájit své etnické zájmy spíše mate a svádí na scestí, než aby je burcoval. Typické pro něj jsou skrovné hmatatelné výsledky v důležitých oblastech (imigrace), často maskované odvracením pozornosti povrchním, až malicherným šovinismem a v jistých případech dokonce skutečnou válkou (Falklandská válka v případě Thatcherové a reálná možnost rozpoutání nového konfliktu na Blízkém východě u Trumpa). Jedna z hlavních předností skutečné pravice (její důraz na imigraci jako bělošské téma) se naneštěstí často stává také její slabinou, jelikož ji zjevně lze poměrně snadno rozmělnit, přebalit a prodat voličům v systémovém balení. Nigel Copey má za to, že jednou z příčin neúspěchu National Front nebylo jen přebrání hlavních ideologických bodů Thatcherovou, ale také neschopnost „vytvořit prostor pro efektivní sociální hnutí“. 23] Za obzvláště alarmující pak osobně považuji fakt, že i když se americkému pravicovému disentu v periodě 2012-16 skutečně podařilo vytvořit tento prostor pro společenské hnutí (jakkoliv z velké části v kyberprostoru), vmanévrovali jej její protivníci do pozice, kdy byly jeho ideologické pilíře i spolu s její energií přebrány a odvedeny do „ztracena“. Zásadní otázkou tak zůstává, zda naše činnost Trumpa ovlivnila, nebo zda byly naše energie i ideologické pozice odkloněny do Trumpovy kampaně, jež při konečném hodnocení nedosáhne žádných ze svých slibů – s výjimkou těch učiněných Židům/Izraeli.

Nedlouho před Trumpovým zvolením jsem byl hostem několika podcastů, v nichž jsem trochu váhavě vyslovil podporu Trumpově kampani, ovšem s dodatkem, že krajně pravicové skupiny vždy mají větší podporu tam, kde vládnou výrazně levicové vlády. Vyjádřil jsem také obavy, aby za Trumpovy vlády nedošlo k ochladnutí nadšení alternativní pravice v důsledku „thatcherovského efektu“. Tehdy jsem to nechtěl příliš rozebírat, abych nekazil atmosféru všeobecného optimismu, a také proto, že jsem doufal a chtěl stejně jako všichni ostatní uvěřit, že zeď bude stát, že ICE bude podnikat razie proti ilegálům a že běloši napříč Amerikou si začnou zvykat na tvrdší rétoriku v otázkách rasy a imigrace, než na jakou byli předtím zvyklí a jaká byla „povolená“. Tato esej o „thatcherovském efektu“ však vznikla v kontextu naprosto odlišném od našich očekávání: uprostřed masivního rozmachu cenzury a umlčování, podle všeho nekonečných kolon migrantů a po Trumpovi nově pojmenované

izraelské osady na Golanských výšinách. Snad poslouží, když nic jiného, alespoň jako látka k přemýšlení.

Poznámky

- 1] J. Solomos, *Race and Racism in Contemporary Britain* (London: Macmillan, 1989), s. 132.
- 2] R. Garbaye, *Getting Into Local Power: The Politics of Ethnic Minorities in British and French Cities* (Oxford: Blackwell, 2005), s. 51.
- 3] R. Witte, *Racist Violence and the State: a comparative analysis of Britain, France, and the Netherlands* (London: Routledge, 2014), s. 54.
- 4] *Ibid.*
- 5] E. A. Reitan, *The Thatcher Revolution: Margaret Thatcher, John Major, Tony Blair, and the Transformation of Modern Britain, 1979-2001* (New York: Rowan and Littlefield, 2003), s. 22.
- 6] R. Harris, *Not for Turning: The Life of Margaret Thatcher* (London: Bantam Press, 2013), s. 144.
- 7] S. Taylor, *The National Front in English Politics* (London: Macmillan, 1989), s. 145.
- 8] *Ibid.*
- 9] *Ibid.*
- 10] R. Harris, *Not for Turning: The Life of Margaret Thatcher* (London: Bantam Press, 2013), s. 144.
- 11] R. Witte, *Racist Violence and the State: a comparative analysis of Britain, France, and the Netherlands* (London: Routledge, 2014), s. 54.
- 12] R. Harris, *Not for Turning: The Life of Margaret Thatcher* (London: Bantam Press, 2013), s. 143.
- 13] N. Copsy, *Cultures of Post-War British Fascism* (New York: Routledge, 2015), s. 66.
- 14] B. Harrison, 'Mrs Thatcher and the Intellectuals,' *Twentieth Century British History*, Vol. 5, No. 2, 1994, s. 206-45, (207).
- 15] *Ibid*, s. 209.
- 16] R. Harris, *Not for Turning: The Life of Margaret Thatcher* (London: Bantam Press, 2013), s. 143.

17] Z. Layton-Henry (1983). 'Immigration and race relations: Political aspects,' *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 11(1-2), s. 109–116, (111).

18] *Ibid.*

19] N. Lochery (2010). 'Debunking the Myths: Margaret Thatcher, the Foreign Office and Israel, 1979–1990.' *Diplomacy & Statecraft*, 21(4), s. 690–706.

20] *Ibid.*

21] *Ibid.*

22] *Ibid.*

23] N. Copsey, *Cultures of Post-War British Fascism* (New York: Routledge, 2015), s. 66.

Úvaha Andrewa Joyce Trump's 'Thatcher Effect': Obstacle to White Nationalism? vyšla na stránkách The Occidental Observer 4. srpna 2019.